

2020-05-05

RUN/307/2020

FÖRSLAG

Peter Adolfsson
Infrastruktur och kommunikationer
Tfn:
E-post: peter.adolfsson@regionjh.se

Energi- och
digitaliseringsministern
Landsbygdsministern

Oro om medelsbrist för bredbandsutbyggnad

”Tillgång till bredband håller på att bli en förutsättning för att kunna ta del av grundläggande samhällsservice och att fullt ut vara delaktig i samhället. Den utvecklingen har redan kommit långt. I framtiden kommer många av våra välfärdstjänster att bäras av den digitala infrastrukturen.” Så beskriver regeringen Sveriges behov av bredbandsinfrastruktur i den nationella bredbandsstrategin. Målet som anges är att 95 procent av alla hushåll ska ha tillgång till minst 100Mbit/sek år 2020 och år 2025 ska 100 procent ha tillgång till snabbt bredband. Frågan är hur denna bredbandsutbyggnad ska finansieras?

I Jämtlands län pågår, precis som i övriga Sverige, ett intensivt och kostsamt arbete att få till stånd en heltäckande bredbandsutbyggnad på landsbygden. Idag har 73 procent av hushållen i Jämtland Härjedalen tillgång till snabbt bredband om minst 100 Mbit/s. Motsvarande siffra för arbetsställen är 66 procent. Utanför tätort och småort, det vill säga på landsbygden, är motsvarande siffra endast 45 procent för hushållen samt 52 procent för arbetsställen. Detta gör att Jämtlands län är ett av de län som ligger sämst till i Sverige och det är svårt att se hur länet ska klara de nationella bredbandsmålen. Den kvarvarande utbyggnaden i Jämtlands län beräknas kosta över en miljard kronor. På grund av de långa avstånd som finns mellan de boende i länets landsbygd kan kostnaderna för att ansluta enskilda hushåll och företag till snabbt bredband vara på flera hundra tusen kronor. Bedömningen är därför att den kvarvarande utbyggnaden måste ske med offentliga medel eftersom kalkylerna inte anses vara marknadsmässigt gångbara.

Bedömningen är nu att marknaden inte kommer att kunna bygga mer bredbandsinfrastruktur på landsbygden om det inte tillförs ytterligare offentliga stödmedel för detta. Så frågan kvarstår hur bredbandsutbyggnaden i Jämtland Härjedalen ska finansieras?

Det nya statliga bredbandsstödet omfattar 650 miljoner kronor för hela landet vilket inte ens räcker till behovet i Jämtlands län. Och hur stor del av dessa medel kommer Jämtlands län att få? Här är det viktigt att regeringen ser till att de stödmedel som avsätts för Jämtland Härjedalen, och egentligen samma sak för hela Norrland, är tillräckligt stort. För här, till

skillnad från längre söderut i landet, är det på grund av de stora geografiska ytorna och långa avstånden omöjligt för marknaden att bygga bredbandsinfrastruktur utan ekonomiskt stöd.

Tillgång till bredband och god mobiltäckning är alltså en förutsättning för att invånare ska kunna leva, verka och ta del av viktig samhällsservice. Utmaningen för ett län som Jämtland är att landsbygd och glesbygd just nu inte får samma förutsättningar att utvecklas vilket drabbar både invånare, arbetsgivare, kommuner och Region. De hittills byggda fiberinfrastrukturen har hjälpt många boende och företag på landsbygden att ha samma digitala standard som i tätorterna, men jobbet är långt ifrån klart.

Precis som i andra län pågår en omfattande verksamhetsutveckling inom vård, omsorg och andra samhällsfinansierade tjänster med fokus på digitalisering. När det gäller vård och omsorg finns det genom digitalisering stora samhällsvinster i glesbygden där åldrande befolkning i kombination med långa avstånd gör det dyrt att bedriva välfärd. Problemet är att det är just dessa hushåll som återstår att bygga bredband till. Samhället behöver därför börja diskutera vad det kommer att kosta att inte bygga ut bredbandet istället för som idag endast diskutera kostnaderna för fortsatt utbyggnad.

Region Jämtland Härjedalen vill också uttrycka en oro över Jordbruksverkets beslut att stoppa stödet till bredbandsutbyggnad inom landsbygdsprogrammet. Beslutet innebär för Jämtland Härjedalen att i storleksordningen 21 miljoner kronor som skulle ha gått till utbyggnad av bredband i länets landsbygd försvinner. Detta motsvarar bredband till ungefär 600 hushåll på landsbygden. Hushåll som nu inte kommer att få snabbt bredband om inte nytt stöd tillförs.

Region Jämtland Härjedalen efterfrågar därför en tydligare nationell plan för finansieringen av kvarvarande utbyggnad av bredbandsinfrastrukturen. På regional nivå kan svar ges på vad som behöver byggas, vad det kommer att kosta samt vad infrastrukturen avser att användas till. Frågan som behöver besvaras är dock hur utbyggnaden ska finansieras?

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Elise Ryder Wikén
Ordförande regionala utvecklingsnämnden

Anders Byström
Regional utvecklingsdirektör